HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

EELNÕU
12.11.2026

MÄÄRUS

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

Eesti keeletehnoloogia programmi elluviimiseks toetuse andmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse keeleseaduse § 6 lõigete 3 ja 4 alusel.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse Eesti keeletehnoloogia programmist toetusmeetmete (edaspidi *meede*) elluviimiseks toetuse taotlemise, andmise, kasutamise ja tagasinõudmise tingimused ning kord.

(2) Toetuse andmist rahastab Haridus- ja Teadusministeerium riigieelarvest. Toetust antakse riigieelarveliste vahendite olemasolu korral.

(3) Määruses nimetatud programmi viib ellu ja koordineerib Eesti Keele Instituut (edaspidi *rakendusüksus*).

(4) Määruses reguleerimata küsimustele kohaldatakse haldusmenetluse seadust.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja toetatavad tegevused

(1) Programmi eesmärk on riiklikul tasandil arendada ja luua eesti keele säilimiseks ja arenguks vajalikku keeletehnoloogiat, sealhulgas baastehnoloogiat, ressursse ja rakendusi, ning tagada nende kasutuselevõtt ühiskonnas.

(2) Programmi eesmärkide saavutamiseks toetatakse kahte meedet:
1) baastehnoloogiate ja -ressursside arendamine;
2) keeletehnoloogia kasutuselevõtt lahendustes ja rakendustes.

(3) Toetust antakse järgmistele meetme eesmärgiga otseselt seotud tegevustele:
1) alus- ja rakendusuuringute ning eksperimentaalarenduse läbiviimine;
2) tulemuste publitseerimine ning andmete hoiustamine ja avaldamine;
3) meetmega seotud teadusarenduse (edaspidi *TA*) tegevuseks vajaliku aparatuuri, seadmete ja tarkvara soetamine ja hooldamine või olemasolevate seadmete ja aparatuuri kaasajastamine ja hooldamine;
4) teadustaristu, sealhulgas välisriikides asuva teadustaristu kasutamine;
5) teadus- ja arendustöötajate mobiilsuse ja pädevuse kasvatamine;

6) TA-alane riigisisene ja rahvusvaheline koostöö ja võrgustamine;
7) teadustulemuste tutvustamine ja levitamine, meetme tegevuse tutvustamine ning vajaduse korral teadmussiirde arendamine;
8) meetme tegevuste (edaspidi ka *projekt*) juhtimine ja administreerimine.

(4) Programmist ei toetata:
1) investeeringuid, välja arvatud § 2 lõike 3 punktis 3 ja § 10 lõike 2 punktis 4 nimetatud seadmete, aparatuuri ning põhi- või väikevara soetamine;
2) organisatsiooni liikmemakse;
3) esinduskulu ja erisoodustusmakse;
4) trahve, kohtukulu ja viiviseid;
5) vara ostmist eraisikule;
6) remondi- ja ehituskulu;
7) mööbli- ja inventari soetamise kulu, välja arvatud § 2 lõike 3 punktis 3 ja § 10 lõike 2 punktis 4 nimetatud aparatuur, mis kvalifitseerub erialainventariks;
8) sularahas tasutud kulu;
9) kulu, mis on toetuse saajal hüvitatud teistest meetmetest, riigieelarvest, muust avaliku sektori või välisabi vahenditest.

§ 3. Programmi elluviimine ja juhtimine

(1) Programmi meetme tegevusi korraldab rakendusüksus, kes juhindub oma töös programmis kirjeldatud põhimõtetest ning programmi nõukogu (edaspidi *nõukogu*) ettepanekutest.

(2) Rakendusüksus:
1) korraldab keeletehnoloogia valdkonna koordineerimis-, seire- ja tugitegevusi;
2) viib ellu rakendusüksuse tegevuskava kohaseid programmi teadus- ja arendustegevusi;
3) korraldab avatud taotlusvoorud ning taotlusvooru esitatud taotluste retsenseerimise ja hindamise;
4) kinnitab taotluste retsenseerimiseks valdkondlike ekspertide nimekirja;
5) vahendab sihtrühmadele ja avalikkusele toetamispõhimõtete kohta teavet;
6) kontrollib toetuse saaja esitatud aruandeid;
7) nõuab tagasi mittesihtotstarbeliselt kasutatud toetuse.

(3) Meetmes kokku lepitud tegevuste täitmist suunab kuni seitsmeliikmeline nõuandev nõukogu, mille koosseisu kinnitab rakendusüksuse juht käskkirjaga kuni viieks aastaks.

(4) Nõukogusse kuuluvad Haridus- ja Teadusministeeriumi, Justiits- ja Digiministeeriumi, ülikoolide ning erasektori esindajad.

(5) Nõukogu:
1) töötab koosoleku vormis;
2) kinnitab taotlusvoorude juhendid;
3) valib valdkondlike ekspertide ettepanekute alusel toetatavad taotlused ja teeb rakendusüksuse juhile ettepaneku toetuse määramiseks;
4) hindab programmi elluviimiseks koostatud rakendusüksuse tegevuskava ja eelarvet keeletehnoloogia valdkonna koordineerimise ja tugitegevuste ning keeletehnoloogia TA-tegevuse kohta;
5) nõustab ministeeriumi programmi eelarve jaotumist meetme tegevuste ning rakendusüksuse tegevuste vahel;
6) nõustab rakendusüksust tegevuste elluviimisel, koordineerimisel ja hindamisel;
7) teeb ettepanekuid keeletehnoloogia valdkonna toetamise põhimõtete ja TA-tegevuse muutmiseks, arendamiseks ja kujundamiseks;

8) levitab teavet keeletehnoloogia toetamise eesmärkide ja tulemuste kohta.

§ 4. Programmi eelarve

(1) Programmi eelarve jaguneb:
1) taotlusvoorude kaudu antavad toetused, mida saavad taotleda määruse § 5 lõikes 1 nimetatud sihtrühmad määruse § 2 lõikes 2 sätestatud meetmete elluviimiseks;
2) rakendusüksuse eelarvevahendid, mis nähakse ette rakendusüksuse eelarves keeletehnoloogia valdkonna riiklike koordineerimis- ja tugitegevuste ning nõukoguga kooskõlastatud tegevuskava kohaste teadus- ja arendustegevuste elluviimiseks ning programmi haldamiseks.

(2) Lõikes 1 nimetatud toetusteks ettenähtud vahendite ja rakendusüksuse tegevuste eelarvelise jaotuse kinnitab valdkonna eest vastutav minister.

2. peatükk
Toetuse taotlemine, hindamine, määramine ja kasutamine

§ 5. Nõuded taotlejale ja projekti täitjale

(1) Toetust saavad taotleda avaliku, era- ja kolmanda sektori asutused ning asutuste konsortsiumid alus- ja rakendusuuringuteks. Taotleja on avaliku, era- või kolmanda sektori asutus või asutuste konsortsium, kelle töötaja osaleb projektis vastutava täitjana.

(2) Vastutav täitja on projekti juht, kellel on taotlejaga kehtiv tööleping töö asukohaga Eestis.

(3) Põhitäitja on isik, kellel on projekti täitmise ajal taotleja või partneriga kehtiv tööleping ning kelle töö on taotluses esitatud projektiga sisuliselt seotud.

(4) Projekti täitja on isik, kes panustab projekti eesmärkide saavutamisse ja kellel on projekti tegevuste elluviimise perioodil toetuse saaja või partneriga lepinguline suhe või kes on toetuse saaja, partneri või koostööasutuse üliõpilane ning ei ole projekti tegevuste perioodil akadeemilisel puhkusel.

(5) Partner on avaliku, era- või kolmanda sektori asutus või asutuste konsortsium, kelle töötaja osaleb projektis põhitäitjana.

§ 6. Taotlusvooru korraldamine ja toetuse taotlemine

(1) Toetuse andmiseks korraldab rakendusüksus taotlusvooru, kuulutades selle välja oma kodulehel ning teistes infokanalites.

(2) Taotleja esitab taotluse rakendusüksuse määratud tähtajaks Eesti Teadusinfosüsteemis (edaspidi *ETIS*).

(3) Taotluses märgitakse:
1) üldandmed toetuse taotleja ja partneri ning projekti elluviimisel osalevate isikute kohta koos selgitusega, milline on osaliste kompetents, rollid ja vastutused;
2) partneri osalemise korral partneri kinnituskiri;
3) projekti nimetus;
4) projekti lühikirjeldus;
5) taotletava toetuse kasutamise periood;
6) projekti vajalikkus, sh olulisus programmi eesmärkide saavutamise seisukohalt;

7) projekti eesmärgid, meetodid ja tööplaan, sh eeldatav ajakava aastate kaupa ja projekti eesmärkide saavutamiseks vajaliku taristu kirjeldus;
8) projekti eeldatavad tulemused, nende potentsiaalne rakendatavus, ühilduvus olemasolevate keeletehnoloogiliste projektide ja rakendustega;
9) riskid, mis võivad takistada projekti eesmärkide täitmist;
10) olulisus Eesti teadusele, ühiskonnale ja majandusele ning võimalikud jätkamissuunad;
11) andmehaldusplaan, sh andmestiku loomise, kogumise, talletamine põhimõtted ning selgitus, kuidas tagatakse tulemuste vastavus programmi litsentsimispõhimõtetele;
12) eaduseetika põhimõtete järgimise kinnitus;
13) seotud uurimisprojektid;
14) vastutava täitja ja kõigi täitjate senine teadus- ja arendustegevus keeletehnoloogia valdkonnas;
15) projekti eelarve üheaastase perioodi kohta, mitmeaastase projekti puhul ka kogu projekti eelarve, ning üldine selgitus, kuidas eelarve järgnevatel projektiaastatel jaguneb;
16) toetuse taotlemisel keeletehnoloogia kasutuselevõtuks lahendustes ja rakendustes nimetatakse ka teenused, tooted ja rakendused, kuhu keeletehnoloogiline komponent integreeritakse.

(4) Kui taotleja on projektile taotlenud või saanud rahastust ka mujalt, märgib ta taotlusesse selle mahu ja allika.

(5) Toetuse periood on kuni neli aastat tingimusel, et projekt lõppeb enne programmi perioodi lõppu.

(6) Taotleja esitab taotluse eesti keeles koos ingliskeelse kokkuvõttega.

(7) Taotluse esitamisel kinnitab taotleja, et taotlus on esitatud määruses kehtestatud toetuse andmise tingimusi ja korda arvestades.

§ 7. Taotluste retsenseerimine, hindamine ja otsuse tegemine

(1) Nõuetele vastavaid taotlusi retsenseerivad valdkondlikud eksperdid ning hindab nõukogu.

(2) Ekspert ja nõukogu liige peavad kooskõlas korruptsioonivastase seadusega tagama oma erapooletuse ja sõltumatuse hinnatavatest taotlustest, taotlejatest ja partneritest. Seotuse või huvide konflikti ilmnemisel on retsenseerija ja hindaja kohustatud end taandama haldusmenetluse seaduses sätestatud korras ja alustel.

(3) Iga taotlust retsenseerib vähemalt kaks eksperti, kellest üks on rakendusüksuse esindaja ja teine väljastpoolt rakendusüksust. Vajaduse korral võib rakendusüksus kaasata täiendavaid eksperte või küsida lisaretsensioone.

(4) Retsensent analüüsib taotlust käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud kriteeriumide alusel ja koostab kirjaliku hinnangu iga kriteeriumi kohta koos hinnetega lõigete 6 ja 7 kohaselt.

(5) Taotluse retsenseerimisel ja hindamisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume:
1) projekti läbimõeldus, põhjendatus ning vastavus programmi eesmärkidele ja alaeesmärgile, sealhulgas metoodika sobivus eesmärkide saavutamiseks ning eelarve ja planeeritud tegevuste vastavus;
2) projekti oodatavad tulemused, sealhulgas tulemuste rakendatavus, ühilduvus olemasolevate keeletehnoloogiliste projektide ja rakendustega, andmete vabakasutuse potentsiaal ja kasutustingimuste standardsus;

3) vastutava täitja ja meeskonna vastavus, nende eelnev kogemus keeletehnoloogia valdkonnas ja suutlikkus projekti ellu viia ning keeletehnoloogilise taristu sobivus;
4) projekti mõju ja olulisus Eesti keeletehnoloogia valdkonnale, Eesti teadusele, ühiskonnale ja majandusele laiemalt.

(6) Taotlusi hinnatakse kriteeriumite kaupa skaalal 1–5, kus 1 – mitterahuldav; 2 – rahuldav; 3 – hea; 4 – väga hea; 5 – suurepärane. Hinne antakse 0,5 punkti täpsusega. Hinnatavate kriteeriumite osakaalud on võrdsed.

(7) Hinnete tõlgendus on järgmine:
1) mitterahuldav (1) – taotluses on hindamiskriteeriumi mitmeid aspekte käsitletud ebapiisavalt ja/või selles on arvukalt nõrkusi;
2) rahuldav (2) – taotluses on hindamiskriteeriumide enamik aspekte käsitletud väga üldiselt ning selles esineb märkimisväärseid nõrkusi. Taotluse parandamiseks oleks vaja olulisi muudatusi ja täpsustusi;
3) hea (3) – taotluses on hindamiskriteeriumide enamik olulisi aspekte käsitletud hästi, ent esineb mitmeid puudusi. Mitmed olulised aspektid vajanuks põhjalikumat ja selgemat käsitlemist. Korralik, ent mitmete küsitavustega uurimisprojekt;
4) väga hea (4) – taotluses on hindamiskriteeriumide enamik olulisi aspekte käsitletud väga hästi ning võib esineda vaid üksikuid puudusi või küsitavusi. Soovitatavad oleksid vähesed muudatused. Taotlus on rahvusvahelises võrdluses konkurentsivõimeline;
5) suurepärane (5) – taotlus on silmapaistvalt hästi koostatud ning vastab hindamiskriteeriumide kõikidele alakriteeriumidele parimal võimalikul moel. Taotlus on rahvusvahelises võrdluses konkurentsivõimeline. Erakordselt tugev taotlus kõigis selle aspektides. Suurepärane hinne on erakordne ning vajab sellisena eraldi põhjendamist.

(8) Ekspertide arvamuste ja retsensioonide põhjal koostatakse taotlusele esialgne koondhinnang, mis edastatakse nõukogule.

(9) Nõukogu tutvub taotlustega ja ekspertide retsensioonidega, hindab taotluste sisulist kvaliteeti ning koostab hinnangu, mis edastatakse taotlejale ja vastutavale täitjale vastuväidete esitamiseks rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul.

(10) Nõukogu kinnitab igale taotlusele lõigete 6 ja 7 alusel lõpphinde ja -hinnangu, koostab taotluste paremusjärjestuse kummagi meetme kohta eraldi ning teeb rakendusüksuse juhile põhjendatud ettepaneku toetuse eraldamiseks, osaliseks eraldamiseks või taotluse rahuldamata jätmiseks, jälgides, et keeletehnoloogia eri valdkonnad areneksid võrreldavalt ühtlaselt.

(11) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole eelarvevahendite piiratuse tõttu võimalik või kui taotluses sisalduvad mittetoetatavad kulud, tingimusel et toetuse taotletud summa vähendamisel või tegevuste muutmisel on projekti eesmärkide saavutamine endiselt tagatud. Toetuse summa vähendamine ei tohi mõjutada taotluste paremusjärjestust.

(12) Enne taotluse osalise rahuldamise ettepaneku tegemist või otsuse andmist kuulatakse taotleja ära ning talle antakse rakendusüksuse määratud mõistlik tähtaeg taotluse osalise rahuldamisega nõustumiseks ning vajaduse korral projekti tegevuste ja eelarve kohandamiseks.

(13) Kui taotleja ei anna määratud tähtajaks nõusolekut taotluse osaliseks rahuldamiseks või kui projekti eesmärkide saavutamine vähendatud toetusega ei ole võimalik, teeb rakendusüksuse juht taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(14) Taotlusi, mille vähemalt ühe kriteeriumi hinne on mitterahuldav, ei rahastata.

(15) Kui taotleja, kelle taotluse rahuldamiseks on nõukogu teinud rakendusüksuse juhile ettepaneku või kellele on määratud toetus, loobub sellest enne toetusperioodi algust, tehakse ettepanek määrata toetus paremusjärjestuses järgmisele taotlejale.

(16) Rakendusüksuse juht teeb nõukogu ettepaneku alusel toetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise otsuse käskkirjaga kahe kuu jooksul taotluste esitamise tähtajast arvates. Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse faktiline ja õiguslik alus ning põhjendused, lähtudes hindamiskriteeriumide alusel antud hinnangutest ja kaalutlustest.

(17) Rakendusüksus jätab taotluse läbi vaatamata, kui:
1) taotluses esinevad puudused ning taotleja ei ole neid rakendusüksuse määratud tähtajaks kõrvaldanud;
2) taotlus on esitatud pärast taotluste esitamise tähtaja möödumist ja tähtaega ei ennistata.

(18) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui:
1) taotleja on esitanud valeandmeid;
2) esineb ja leiab tõendamist plagiaadikahtlus;
3) taotleja ei ole varasemat aruannet esitanud ega tee seda määratud tähtaja jooksul;
4) taotlus vastab nõuetele, kuid taotluste rahastamise eelarvevahendite piiratuse tõttu ei mahu taotlus paremusjärjestuse alusel rahuldatavate taotluste hulka;
5) taotlus või taotleja ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

§ 8. Toetuse eraldamine

(1) Toetuse saajaid teavitatakse e-posti teel ja avalikustatakse rakendusüksuse kodulehel.

(2) Toetuse määramise otsuses märgitakse:
1) toetuse saaja;
2) toetatava projekti pealkiri;
3) toetuse summa projekti kohta;
4) toetatavate tegevuste nimetus;
5) toetuse väljamakse tegemise tähtaeg;
6) toetuse kasutamise periood;
7) projekti lõppemise tähtaeg;
8) vahe- ja lõpparuande esitamise tähtaeg.

(3) Toetus eraldatakse toetuse saajale rakendusüksuse ja toetuse saaja vahel sõlmitava toetuslepingu (edaspidi *leping*) alusel, milles on esitatud poolte õigused, kohustused ja vastutus.

(4) Leping sõlmitakse pärast määruse § 7 lõikes 13 nimetatud otsuse tegemist. Mitmeaastase projekti korral sõlmitakse leping igal aastal uuesti.

(5) Kui projektis osaleb partner, on lepingu sõlmimise eeldus, et taotleja esitab rakendusüksusele taotleja ja partneri vahel sõlmitud koostöölepingu.

(6) Kui enne lepingu sõlmimist selgub, et taotleja või tema partner ei vasta enam määruse nõuetele, on rakendusüksusel õigus jätta leping sõlmimata ning määrata toetus määruse § 7 lõikes 12 nimetatud korras järgmisele taotlejale.

§ 9. Toetuse eraldamine mitmeaastastele projektidele

(1) Toetuse eraldamise jätkamiseks esitab vastutav täitja rakendusüksuse määratud tähtajaks ETIS-es järgmised toetuse saaja kinnitatud andmed:
1) muudatused põhitäitjate ja täitjate koosseisus;
2) eelmise lepinguperioodi uurimistöö kokkuvõtte ja tulemused ning olulised muudatused uurimistööd võrreldes algselt kavandatuga;
3) asjaomase eetikakomitee kooskõlastus, kui see on asjakohane;
4) toetusest rahastatud otseste kulude jaotus;
5) projektiga seotud uurimistööd avalikkusele tutvustavate tegevuste ülevaade;
6) toetuse eraldamisele seatud tingimuste täitmine, kui see on asjakohane;
7) järgmise lepinguperioodi tegevuskava ning eelarve.

(2) Rakendusüksusel on õigus nõuda vastutavalt täitjalt ja toetuse saajalt täiendavate andmete esitamist.

(3) Kui rakendusüksus ei tuvasta olulisi muutusi projekti täitmise jätkusuutlikkuses või muude määruses kehtestatud tingimuste täitmises, sõlmitakse toetuse eraldamise jätkamiseks uus leping, millega jätkatakse toetuse eraldamist.

(4) Kui see on projekti jätkusuutlikkuse või muude määruses kehtestatud tingimuste täitmise tagamiseks vajalik, on rakendusüksusel õigus seada nõukogu ettepanekul tingimused, mida vastutav täitja ja toetuse saaja on kohustatud toetuse eraldamise jätkamiseks täitma.

(5) Rakendusüksusel on nõukogu ettepanekul õigus teha juhi käskkirjaga otsus mitte jätkata toetust, juhul kui:
1) käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tingimused ei ole täidetud;
2) projekti täitmise jätkusuutlikkus on olulisel määral vähenenud või on ebapiisav;
3) vastutav täitja on jätnud mõjuva põhjuseta tähtajaks esitamata rakendusüksuse rahastatud varasema projekti aruande või rakendusüksus ei ole seda aruannet heaks kiitnud;
4) vastutav täitja või toetuse saaja ei nõustunud käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tingimustega;
5) esinevad muud olulised ja põhjendatud asjaolud, mille tõttu ei ole projekti eesmärgi saavutamine tõenäoline või toetuse edasine kasutamine kooskõlas toetuse andmise eesmärgiga.

(6) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud otsuse tegemist on vastutaval täitjal ja toetuse saajal õigus esitada kirjalikult ühisarvamus ja vastuväited rakendusüksuse määratud tähtajaks.

§ 10. Toetuse kasutamine

(1) Toetatava projekti eelarve koosneb otsestest kuludest ja üldkululõivust.

(2) Otsesed kulud on:
1) personalikulud, sealhulgas töötasud koos kõigi riiklike maksudega, maksetega ja seadustest tulenevate hüvitistega;
2) üliõpilaste teadustöö stipendiumid ja tegevuskulud;

3) projekti täitmisega otseselt seotud tegevuskulud, sealhulgas lähetuskulud;
4) projekti täitmisega otseselt seotud põhi- või väikevara soetamise kulud;
5) sisseostetavad teadus- ja arendusteenused;
6) uurimisprojekti tulemuste publitseerimise ja tutvustamisega seotud kulud ning
7) muud projekti elluviimiseks vajalikud kulud lähtuvalt projekti eripärast.

(3) Üldkululõiv on toetuse saaja kulu, mis on seotud projekti haldamisega toetuse saaja poolt ning projekti täitmiseks vajaliku kvaliteetse keskkonna tagamisega. Üldkululõiv tohib olla kuni 25 protsenti otsestest kuludest, välja arvatud sisseostetud teadus- ja arendusteenustest.

(4) Rakendusüksusel on õigus küsida toetuse kasutamise kohta teavet ja tutvuda dokumentidega, sealhulgas esitada arupärimisi toetuse kasutamise kohta ning küsida tõendeid tegevuste toimumise ja tulemuste kohta.

(5) Kui toetuse saaja otsustab projekti mitte ellu viia, annab ta sellest ETIS-e kaudu rakendusüksusele teada ja rakendusüksus algatab toetuse täieliku tagasinõudmise.

(6) Toetuse saaja võib mõjuval põhjusel taotleda toetuse kasutamise perioodi pikendamist. Pikendamisvajaduse kohta peab toetuse saaja saatma rakendusüksusele ETIS-e kaudu teate.

(7) Toetuse kasutamise perioodi pikendamise otsustab rakendusüksus.

(8) Toetuse kasutamise perioodi pikendamise tulemusena ei tohi toetuse kasutamise lõplik tähtaeg olla taotluses märgitud esialgsest toetuse kasutamise tähtajast hilisem kui kuus kuud.

(9) Kui toetuse saaja ei kasuta toetust kokkulepitud tähtajaks või toetuse kasutamise perioodi pikendamise korral kokkulepitud tähtajaks ja toetuse saaja ei esita aruannet tähtajaks, siis toetuse kasutamise perioodi rohkem ei pikendata ja rakendusüksusel on õigus algatada toetuse tagasinõudmine.

(10) Kui üks pool esitab ETIS-es teisele poolele kirjalikult põhjendatud ettepaneku toetuse kasutamise tingimusi muuta, peab ettepaneku saaja selle läbi vaatama 20 tööpäeva jooksul alates ettepaneku saamisest. Muutmisettepanekust keeldumise korral põhjendatakse seda ETIS-es kirjalikult.

(11) Toetuse kasutamise muudatused vormistatakse kirjalikult ning need kajastatakse ETIS-es.

(12) Toetuse saaja peab toetuse kasutamise kohta eraldi arvestust viisil, mis võimaldab eristada toetusest rahastatud kulusid muudest kuludest ning säilitab toetuse kasutamist tõendavad dokumendid kümme aastat.

§ 11. Aruande esitamine

(1) Meetmest toetatavad tegevused lõppevad hiljemalt toetuse eraldamise käskkirjas märgitud tähtpäeval.

(2) Toetuse saaja esitab kinnitatud lõpparuande ETISe kaudu toetuse andmise käskkirjas sätestatud tähtajaks. Mitmeaastase toetuse korral esitab toetuse saaja vahearuande käskkirjas sätestatud tähtajaks.

(3) Lõpparuandes näidatakse:

1) taotluses esitatud eesmärkidele vastavad tulemused, sealhulgas projekti põhitulemused eestikeelse ja ingliskeelse populaarteadusliku lühikokkuvõtte vormis, projekti täitmise tulemusel avaldatud ja toetusele viitavate publikatsioonide terviktekstid ning tööstusomandid, sealjuures ei tohi lõpparuandesse lisada publikatsioone, millel puudub viide eraldatud toetusele;
2) saavutatud tulemuste rakendatavus, andmete vabakasutuse tingimused, olulisus Eesti keeletehnoloogia valdkonnale, Eesti teadusele, ühiskonnale ja majandusele;
3) kinnitus, et projekti käigus loodud ressursid ja tarkvara on rakendusüksusega kooskõlastatult tehtud kättesaadavaks institutsionaalse või valdkondliku repositooriumi kaudu;
4) toetuse eraldamisel nõukogu nimetatud tingimuste täitmine;
5) muu taotleja hinnangul oluline projektiga vahetult seotud teave.

(4) Kui vastutav täitja ei esita lõpparuannet tähtajaks, koostab ja esitab lõpparuande asutus rakendusüksuse määratud täiendava tähtaja jooksul.

(5) Nõukogu annab lõpparuande põhjal projekti täitmisele hinnangu, lähtudes vähemalt kahe eksperdi hinnangutest.

(6) Rakendusüksus kiidab lõpparuande heaks või jätab selle heaks kiitmata, lähtudes programmi nõukogu hinnangutest.

(7) Rakendusüksus jätab aruande nõukogu ettepanekul heaks kiitmata, kui aruanne ei vasta määruses kehtestatud nõuetele ning mittevastavust ei ole kõrvaldatud rakendusüksuse määratud tähtpäevaks, samuti juhul, kui uurimistöös ei ole järgitud toetuse kasutamise nõudeid.

(8) Otsus ja selle põhjendus tehakse ETISe kaudu vastutavale täitjale ja asutusele kättesaadavaks.

§ 12. Projekti tulemuste avalikustamine ja kättesaadavaks tegemine

(1) Meetme toel loodud keeleressursi või tarkvara lõppversiooni deponeerib toetuse saaja rakendusüksusega kokku lepitud repositooriumis, kus see litsentsitakse ja tehakse avaandmetena kättesaadavaks.

(2) Meetme toel väljaarendatud baastehnoloogiad ja -ressursid peavad olema kasutamiseks võimalikult avatud tingimustel, arvestades intellektuaalomandi, isikuandmete kaitse ja kolmandate isikute õigustest tulenevaid piiranguid.

(3) Keeletehnoloogia kasutuselevõtuks meetmest toetust saanud lahenduste ja rakenduste puhul võib põhjendatud juhtudel ja kokkuleppel programmi nõukoguga lubada vähem avatud litsentse.

(4) Projekti tulemusel avaldatud ja projektitoetusele viitavate publikatsioonide terviktekstid teeb vastutav täitja avalikkusele ETISe kaudu avalikult kättesaadavaks.

(5) Projekti lõpparuande teeb rakendusüksus ETISe kaudu avalikult kättesaadavaks.

(6) Vastutav täitja nimetab Haridus- ja Teadusministeeriumit ning rakendusüksust toetajana projekti tegevusega seotud trükistes, veebilehtedel ja muudes kanalites, reklaamides ning avalikel esinemistel.

3. peatükk
Projekti ajutine peatamine ja lõppemine ning toetuse ennetähtaegne lõpetamine

§ 13. Projekti ajutine peatamine

(1) Projekti ajutist peatamist saab taotleda vastutav täitja ema- või vanemapuhkuse, kaitseväeteenistuse, haiguse või muu erakorralise asjaolu puhul, mille tõttu osutub projekti täitmine võimatuks või on olulisel määral raskendatud.

(2) Toetuse eraldamise käskkirjas ning lepingus märgitud tingimuste muutmiseks esitab toetuse saaja rakendusüksusele projekti ajutiseks peatamiseks põhjendatud taotluse enne peatamise perioodi algust. Vajaduse korral kooskõlastab toetuse saaja oma taotluse projekti partneriga.

(3) Projekti ajutist peatamist võib vastutav täitja taotleda kokku kuni kolmeks aastaks. Projekti lõpptähtpäev lükkub peatatud aja võrra edasi, kuid kõige rohkem kuni programmi perioodi lõpuni.

(4) Projekti ajutise peatamise perioodiks leping peatub.

§ 14. Projekti lõppemine

(1) Projekt lõpeb toetuse perioodi lõpptähtpäeval.

(2) Kõik toetusest rahastatavad tegevused peavad olema lõppenud ja rahastatavate tegevuste kulud tasutud projekti lõpptähtpäevaks. Erandina on põhjendatud juhtudel projekti eesmärkide saavutamiseks vajalikke tegevusi, sealhulgas eelkõige projekti tutvustavaid tegevusi, lubatud teha ja nende kulusid tasuda pärast projekti lõpptähtaega kahe kuu jooksul.

(3) Taotleja on kohustatud kandma pärast projekti lõppemist kasutamata jäänud toetuse jäägi koos proportsionaalse üldkuluga rakendusüksuse viidatud arvelduskontole seitsme kalendripäeva jooksul arvates rakendusüksuselt vastava tagastusnõude saamise päevast ning vastutav täitja ja asutus on kohustatud esitama projekti lõpparuande määruse § 11 kohaselt.

§ 15. Toetuse ennetähtaegne lõpetamine

(1) Rakendusüksusel on õigus määratud toetus enne tähtaega lõpetada ja toetusleping üles öelda, kui:
   1) vastutav täitja või asutus on esitanud vastava taotluse;
   2) vastutav täitja või põhitäitja osutub projekti täitmise ajal § 5 lõikes 2 ja 3 esitatud nõuetele mittevastavaks ning teda ei ole mõistliku aja jooksul asendatud;
   3) vastutav täitja ei ole võimeline projekti juhtima ning teda ei ole võimalik asendada;
   4) vastutav täitja, projekti täitmises osaleja või asutus on projekti täitmisega seoses olulisel määral rikkunud õigusaktides sätestatud nõudeid;
   5) projekti täitmiseks vajalik asjaomase eetikakomitee kooskõlastus ei ole esitatud hiljemalt inimuuringute alguseks;
   6) vastutav täitja ei ole esitanud tähtajaks andmehaldusplaani;
   7) vastutav täitja ja asutus ei ole tähtajaks täitnud § 9 lõikes 4 sätestatud tingimusi;
   8) vastutav täitja või asutus on esitanud tahtlikult valeandmeid või vastutava täitja projektiga seotud tegevuses on ilmnenud loomevargus või petturlus;

9) toetuse saaja või asutus ei ole määratud tähtpäevaks esitanud vahe- või lõpparuannet või rakendusüksus on jätnud aruande § 11 lõike 7 alusel heaks kiitmata;
10) esinevad muud olulised ja põhjendatud asjaolud.

(2) Pärast toetuse ennetähtaegset lõpetamist on asutus kohustatud kasutamata toetuse koos proportsionaalse üldkuluga rakendusüksusele tagasi maksma seitsme kalendripäeva jooksul alates rakendusüksuselt vastava tagastusnõude saamise päevast arvates ning vastutav täitja ja asutus on kohustatud esitama lõpparuande § 11 kohaselt.

(3) Kui toetus lõpetatakse tagasiulatuvalt, võib rakendusüksuse asutuselt eraldatud toetuse tagasi nõuda.

4. peatükk
Toetuse andmine vähese tähtsusega või riigiabina, toetuse tagasinõudmine

§ 16. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmise üldpõhimõtted

(1) Kui käesoleva määruse alusel antav toetus on riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 ja konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses või vähese tähtsusega abi, järgitakse toetuse andmisel vastavalt kas riigiabi või vähese tähtsusega abi reguleerivaid Euroopa Liidu õigusakte ning konkurentsiseadust.

(2) Toetust ei anta taotlejale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata toetuse tagasinõudmise otsus.

(3) Toetuse andja esitab riigiabi ja vähese tähtsusega abi kohta andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile konkurentsiseaduse § 49² kohaselt. Abi andmisega seotud dokumente säilitatakse kümme aastat alates viimase toetuse andmisest.

§ 17. Vähese tähtsusega abi

(1) Kui antav toetus on vähese tähtsusega abi, antakse seda kooskõlas komisjoni määrusega (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023), ning konkurentsiseaduse §-ga 33.

(2) Vähese tähtsusega abi andmisel ei tohi abi saajale kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul antud vähese tähtsusega abi koos käesoleva määruse alusel taotletava abiga ületada komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära, arvestades sama määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid ning artikli 2 lõikes 2 sätestatud ühe ettevõtja mõistet.

§ 18. Riigiabi andmine üldise grupierandi määruse alusel

(1) Kui antav toetus on teadus- ja arendustegevuseks antav riigiabi, antakse toetust teadus- ja arendusprojektidele komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), artikli 25 alusel ja järgides nimetatud määruse ning konkurentsiseaduse § 34² sätteid.

(2) Abil peab olema ergutav mõju vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklile 6. Toetuse taotlus peab olema esitatud enne projektiga seotud tegevuste alustamist.

§ 19. Toetuse tagasinõudmine

(1) Toetus nõutakse tagasi keeleseaduse §-s 6[1] sätestatud alustel käesolevas määruses sätestatud korras.

(2) Toetuse tagasinõudmise otsuse teeb rakendusüksuse juht keeleseaduse § 6[1] lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul.

(3) Toetuse saaja peab toetuse tagastama tagasinõudmise otsuses märgitud tähtpäevaks. Kui toetuse saaja ei ole toetust tähtpäevaks tagastanud, kohaldatakse viivist keeleseaduse § 6[1] lõikes 3 sätestatud määras.

(4) Kui tagasinõutav toetus kvalifitseerub ebaseaduslikuks või väärkasutatud riigiabiks, nõutakse toetus tagasi konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatud korras koos intressidega.

5. peatükk
Toetuse saaja ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 20. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja kohustub:
1) kasutama toetust vastavuses esitatud taotluse ja taotluse rahuldamise otsusega;
2) viima projekti ellu taotluses ja taotluse rahuldamise käskkirjas nimetatud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
3) teavitama ETIS-e kaudu rakendusüksust kirjalikult projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest ning kontaktandmete muutumisest ning pärast taotluse esitamist samale projektile või tegevusele saadud muust rahastusest;
4) osutama rakendusüksusele toetuse sihipärase kasutamise ja aruande kontrollimisel igakülgset abi ning andma rakendusüksuse käsutusse rakendusüksuse määratud tähtajaks kõik soovitud ja toetusega seotud andmed ja dokumendid;
5) esitama rakendusüksusele ETIS-es määratud tähtajaks aruande, kus kinnitab toetuse kasutamist ning projekti elluviimist kokkulepitud mahus ja tingimustel;
6) tasuma kõik riiklikud maksud, vajaduse korral ka asutuse üldkululõivu;
7) tagama projekti elluviimisel, et selle käigus ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi;
8) maksma toetuse osaliselt või täielikult rakendusüksusele tagasi tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks.

§ 21. Toetuse saaja õigused

Toetuse saajal on õigus:
1) saada rakendusüksuselt teavet ja nõu, mis on seotud õigusaktides, määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega;
2) tutvuda tema kohta koostatud dokumendis sisalduva või sellega lahutamatult seotud teabega avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

§ 22. Rakendusüksuse kohustused

Rakendusüksus kohustub:
1) töötama välja taotluse ja aruande vormi;
2) tegema toetuse kasutamise üle järelevalvet;

3) vaatama toetuse saaja esitatud aruande üle ja kiitma selle heaks 30 tööpäeva jooksul selle esitamisest arvates.

§ 23. Rakendusüksuse õigused

Rakendusüksusel on õigus:
1) nõuda toetuse osalist või tervikuna tagastamist;
2) nõuda tekkinud kahju hüvitamist, kui toetuse saaja jätab aruande tähtajaks esitamata või ei paranda dokumentides sisalduvat eksitavat teavet;
3) nõuda toetuse tagastamisega viivitamisel viivist keeleseaduse § 6^1 lõikes 3 sätestatud määras;
4) küsida taotlejalt projekti edenemise ja toetuse kasutamise kohta teavet ning küsida tõendeid tegevuse toimumise ja tulemuste kohta;
5) küsida toetuse saajalt algdokumentide ja maksekorralduste koopiaid, mis tõendavad toetuse kasutamisel tekkinud kulutusi.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kallas
minister

(allkirjastatud digitaalselt)
Triin Laasi-Õige
kantsler